

DET KONGELIGE
ARBEIDS- OG INKLUDERINGSDEPARTEMENT

Statsråden

Arbeids- og sosialkomiteen i Stortinget
Stortinget
Postboks 1700 Sentrum
0026 OSLO

Deres ref
2024/4981

Vår ref
24/264-

Dato
31. januar 2024

Vurdering av representantforslag 71 S (2023-2024) fra stortingsrepresentantene Kari Elisabeth Kaski og Freddy André Øvstegård om en rausere pleiepengeordning (Dokument 8:71 S (2023-2024))

Jeg viser til brev av 18. januar 2024 vedlagt representantforslag 71 S (2023-2024) fra stortingsrepresentantene Kari Elisabeth Kaski og Freddy André Øvstegård om en rausere pleiepengeordning.

Arbeids- og sosialkomiteen ber om en vurdering av følgende forslag:

«1. Stortinget ber regjeringen fremme forslag om å øke inntektsgrensen for personer som mottar pleiepenger, før pleiepenger avkortes, til å tilsvare den til enhver tid gjeldende inntektsgrensen for uføre, som i dag er 0,4 G. Inntektsgrensen gjelder for hvert kalenderår og justeres ut fra endringer i folketrygdens grunnbeløp.

2. Stortinget ber regjeringen fremme forslag om å endre loven slik at alle som mottar pleiepenger i tilfeller hvor barnet dør, får beholde pleiepengene i opptil tre måneder uavhengig av hvor lenge vedkommende har mottatt pleiepenger, i stedet for at enkelte kun får beholde pleiepenger i opptil 30 stønad dager som i dag.»

Øke inntektsgrensen

Representantene hevder at det er en inntektsgrense på 10 000 kroner ved mottak av pleiepenger før avkorting, og ber om at denne økes og G-reguleres. Dette må bero på en misforståelse.

Pleiepenger beregnes som sykepenger og gis med 100 prosent av beregningsgrunnlaget inntil seks ganger grunnbeløpet (G), som per 1. mai 2023 utgjør NOK 711 720. Dette innebærer at mottaker får erstattet det vedkommende taper av arbeidsinntekt opptil dette beløpet. Det er ingen inntektsgrense eller fribeløp knyttet til denne ytelsen slik som ved uføretrygd (som har lavere kompensasjonsgrad).

Pleiepengegrunnlaget baserer seg på den forutgående arbeidsinntekten omsorgspersonen hadde på skjæringstidspunktet (tidspunktet hvor den aktuelle situasjonen inntraff, og lovens vilkår skal vurderes ut fra). Dersom en mottaker av pleiepenger senere gjenopptar arbeid eller får pensjonsgivende inntekt, skal pleiepengene avkortes tilsvarende. Dette er likt som for sykepenger. Det er den inntekten som bortfaller som erstattes av ytelsen. Uten en slik regulering ville vedkommende fått dobbeltkompensasjon, altså at ytelsen fra trygden kommer i tillegg til den ordinære inntekten.

Pleiepenger når barn dør

Jeg har forståelse for at det er svært krevende for foreldre å oppleve at deres barn dør. Sorgen ved å miste et barn er individuell, og arter seg forskjellig fra person til person. Jeg vil imidlertid påpeke at pleiepenger er en inntektserstatningsordning for yrkesaktive som har omsorg for et barn som på grunn av sykdom trenger kontinuerlig tilsyn og pleie. Forlengelsen av rett til ytelsen når barnet dør skal gi foreldre som har stått utenfor arbeidslivet i en periode i forbindelse med omsorg for et pleietrengende barn, tid til å områ seg med tanke på å komme tilbake i arbeid igjen.

Foreldre som mottar pleiepenger når barnet dør, kan som hovedregel få ytelsen i seks uker etter barnets dødsfall. I tillegg har vi en særbestemmelse for foreldre som har vært helt borte fra arbeidslivet i en svært lang periode, og som derfor kan trenge mer tid til å områ seg enn personer som har mottatt pleiepenger i en kortere periode. Dette gjelder de som har mottatt fulle pleiepenger, altså 100 prosent ytelse, i minst tre år. Personer som har mottatt fulle pleiepenger i så lang tid som tre år eller mer har ikke deltatt i arbeidslivet på lang tid, og kan i tillegg ha mistet kontakt med arbeidsgiver. Personer som har mottatt pleiepenger i kort tid (det kan i prinsippet være så kort som én dag) antas å stå nærmere arbeidslivet og ha tettere kontakt med arbeidsgiver enn personer som har mottatt pleiepenger i flere år.

Ordnningen med fortsatt rett til pleiepenger i en viss periode etter barnets død, er dermed ikke en stønad knyttet til sorgen over å ha mistet et barn. Ordnningen er knyttet til behovet for en overgangsperiode (områingsperiode) før gjenopptak av arbeid, og differensieringen på stønadslengden speiler nærheten til arbeidslivet. Foreldre som mister barn uten å ha hatt forutgående pleiepengeperiode, f.eks. ved brå ulykke, vil ikke ha rett til pleiepenger etter dødsfall, selv om disse også har sorgreaksjoner.

Etter den gamle pleiepengeordningen (før 2017) var det bare de som hadde mottatt fulle pleiepenger i tre år som hadde rett til ytelsen etter barnets død. Det var svært få som oppfylte dette vilkåret, og de fleste fikk dermed ikke pleiepenger etter barnets bortgang. I den gjeldende pleiepengeordningen har man i tillegg innført retten til pleiepenger i seks uker etter

dødsfall, uavhengig av lengden på pleiepengemottak før dødsfallet og om man har arbeidet noe ved siden av pleiepengemottak. Dette er en styrking av pleiepengeordningen. Det tilsvarer også lengden med stønad som foreldre kan få dersom barnet dør i foreldpengeperioden.

Mottak av pleiepenger gir samme rett til sykepenger som arbeidsinntekt. Foreldre som ikke er i stand til å arbeide (er arbeidsuføre) i lengre tid etter et dødsfall, vil kunne få sykepenger og den oppfølgingen fra lege, arbeidsgiver og Arbeids- og velferdsetaten som denne ytelsen gir rett til. Denne oppfølgingen kan gjøre det lettere å komme tilbake i arbeid. Med pleiepenger følger ingen rett til oppfølging.

Jeg mener at reglene for pleiepenger ved barns død er gode og treffende ut fra intensjonen med ordningen. Jeg vil også påpeke at pleiepengeordningen ble kraftig utvidet i perioden 2017-2019, og en evaluering som ble lagt fram av Oxford Research i 2022 viser at ordningen fungerer godt.

Med hilsen

Tonje Brenna